

به نام خدا

سیستم مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست

HSE-MS

مؤلف:

پژمان حق پناه

مؤسسه فرهنگی هنری
دیباجران تهران

هرگونه چاپ و تکثیر از محتویات این کتاب بدون اجازه کتبی ناشر ممنوع است. متخلفان به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان، مصنفان و هنرمندان تحت پیگرد قانونی قرار می گیرند.

◀ عنوان کتاب: سیستم مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست

HSE-MS

◀ مولف : پژمان حق پناه

◀ ناشر: موسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ ویراستار: مهدیه مخبری

◀ صفحه آرای: شبنم هاشم زاده

◀ طراح جلد: داربوش فرسایی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۴۰۰

◀ چاپ و صحافی: درج عقیق

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۵۰۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۴۸۹-۶

نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،

خ کارگر جنوبی، روبروی پاساژ مهستان،

پلاک ۱۲۵۱-تلفن: ۰۴۶-۶۶۴۱۰۰۴۶-۲۲۰۸۵۱۱۱

فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagaran-tehran.com

سرشناسه: حق پناه، پژمان، ۱۳۵۴-
عنوان و نام پدیدآور: سیستم مدیریت ایمنی، بهداشت و
محیط زیست HSE-MS / مولف: پژمان حق پناه؛
ویراستار: مهدیه مخبری.

مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۴۰۰

مشخصات ظاهری: ۸۸ ص: جدول. نمودار

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۴۸۹-۶

وضعیت فهرست نویسی: فبا کتابنامه: ص. ۸۸.

موضوع: بهداشت صنعتی-مدیریت

موضوع: Industrial hygiene-management

موضوع: ایمنی صنعتی-مدیریت

موضوع: Industrial safety-management

موضوع: بهداشت محیط زیست-مدیریت

موضوع: Environmet health-management

موضوع: محیط کار- پیش بینی های ایمنی

موضوع: work environment-safety measures

موضوع: مدیریت صنعتی-جنبه های زیست محیطی

موضوع: Industrial management-environment aspects

رده بندی کنگره: ۹۶۷ RC

رده بندی دیویی: ۶۵۸/۳۸۳

شماره کتابشناسی ملی: ۸۷۰۳۴۶۱

نشانی اینستاگرام دیبا dibagaran_publishing نشانی تلگرام: @mftbook

هر کتاب دیباگران، یک فرصت جدید علمی و شغلی.

هرگوشی همراه، یک فروشگاه کتاب دیباگران تهران.

از طریق سایتهای دیباگران، در هر جای ایران به کتابهای ما دسترسی دارید.

فهرست مطالب

مقدمه

فصل اول

تعهد و رهبری ۱۷

فصل دوم

خطمشی و اهداف استراتژیک ۲۱

فصل سوم

سازمان، منابع و مستندسازی ۲۷

۳-۱ ساختار سازمانی و مسئولیت‌ها ۲۸

۳-۲ نماینده (ها) مدیریت ۳۲

۳-۳ منابع ۳۳

۳-۴ صلاحیت و شایستگی ۳۳

۳-۵ پیمانکاران ۳۸

۳-۶ ارتباطات ۴۰

۳-۷ مستندسازی و کنترل آن ۴۴

فصل چهارم

- ارزیابی و مدیریت ریسک ۴۹
- ۴-۱ شناسایی خطرات و اثرات آنها ۵۲
- ۴-۲ ارزیابی ۵۹
- ۴-۳ ثبت خطرات و اثرات آنها ۶۲
- ۴-۴ اهداف و معیارهای عملکرد ۶۳
- ۴-۵ اقدامات کاهش ریسک ۶۳

فصل پنجم

- طرح‌ریزی ۶۶
- ۵-۱ کلیات ۶۷
- ۵-۲ یکپارچگی دارایی ۶۸
- ۵-۳ روش‌های اجرایی و دستورالعمل‌های کاری ۶۸
- ۵-۴ مدیریت تغییرات ۷۰
- ۵-۵ طرح‌ریزی شرایط اضطراری و غیرمترقبه ۷۲

فصل ششم

- اجرا و پایش ۷۵
- ۶-۱ فعالیت‌ها و وظایف ۷۶
- ۶-۲ پایش ۷۶
- ۶-۳ سوابق ۷۷
- ۶-۴ عدم انطباق و اقدام اصلاحی ۷۸
- ۶-۵ گزارش رویداد ۷۹
- ۶-۶ پیگیری رویداد ۸۰

فصل هشتم

۸۱..... ممیزی و بازرنگری

۸۲..... ۱-۷ ممیزی

۸۴..... ۲-۷ بازرنگری

۸۶..... معرفی نویسنده

۸۸..... منابع

خط‌مشی انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌هایی با کیفیت عالی است که تواند
خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.
هر کتاب دیباگران تهران، یک فرصت جدید شغلی و علمی

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی و آموزشی گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و سرعت توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه، نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش برجسته نموده است.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران و محققان در زمینه‌های گوناگون و مورد نیاز جامعه تلاش نموده برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهد.

کتابی که در دست دارید تألیف "جناب آقای پژمان حق پناه" است که با تلاش همکاران ما در نشر دیباگران تهران منتشر گشته و شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

با نظرات خود مشوق و راهنمای ما باشید

با ارائه نظرات و پیشنهادات و خواسته‌های خود، به ما کمک کنید تا بهتر و دقیق‌تر در جهت رفع نیازهای علمی و آموزشی کشورمان قدم برداریم. برای رساندن پیام‌هایتان به ما از رسانه‌های دیباگران تهران شامل سایتهای فروشگاهی و صفحه اینستاگرام و شماره‌های تماس که در صفحه شناسنامه کتاب آمده استفاده نمایید.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
dibagaran@mftplus.com

تقدیم به

ادب حکم می کند که از اساتید محترم و گرانمایه خود که همواره راهنمای من بودند و همچنین همکاران گرامی که مشوقم بودند و مدیریت و همکاران در انتشارات دیباگران

کمال تشکر و قدردانی را بنمایم

و این اثر را تقدیم می کنم به مادر عزیز و روح بزرگوار پدر که همواره تلاش نمودند

نامی نکوا از خود و فرزندان به جای گذارند

با توجه به رقابت‌پذیری سازمان‌ها و شرکت‌های تولیدی و خدماتی غیرانحصاری و همچنین افزایش میزان پاسخگویی بخش خدمات عمومی به ارگان‌ها و نهادهای قانونگذار از یک سو و همچنین افزایش انتظارات کارکنان جهت اطمینان از سلامتی و ایمنی در محیط کار از سوی دیگر، باعث افزایش مسئولیت‌پذیری اجتماعی مدیران و صاحبان سرمایه گردیده و از طرفی انتظارات اجتماعی در مقابل برندها نیز با تغییر رویکرد فقط تمرکز بر کیفیت به رویکردهای تعهد اجتماعی نظیر حفاظت منابع انسانی و محیط‌زیست مواجه شده است. با توجه به افزایش هزینه ناشی از رویدادهای محیط‌زیستی و حوادث و شبه حوادث برای شرکت‌ها و سازمان‌ها، استفاده از ساختارهای سیستمی برای مدیریت این تعهدات شدت یافته امری اجتناب‌ناپذیر است. در این راستا یکی از قدیمی‌ترین و معتبرترین سیستم‌های رایج در صنعت نفت، پتروشیمی و گاز، استاندارد راهنمای مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست HSE-MS می‌باشد که اکنون با توجه به اعتبار و رویکرد علمی فوق‌العاده، در سایر صنایع نیز راه یافته که می‌توان به استقرار این سیستم در مدیریت شهری شهرداری‌های مناطق مختلف شهر تهران اشاره کرد. همچنین این استاندارد به‌عنوان یکی از الزامات مهم همکاری پیمانکاران در صنعت نفت، پتروشیمی و گاز محسوب می‌شود؛ لذا، با توجه به اهمیت موضوع و کمبود منبعی که بتواند کنار استاندارد راهنمای کاربران باشد، سعی بر آن شد تا ضمن ترجمه متعهدانه متن استاندارد، نکات بسیار مهم، ضروری و ظریفی که برحسب تجربه سال‌ها مشاوره، آموزش و ارزیابی این سیستم کسب شده را جهت بهبود کارایی و اثربخشی اجرای آن در اختیار دانشجویان، مشاوران، مدرسان، مدیران و کارشناسان این حوزه قرار دهم. کتابی که اکنون پیش روی شماست شامل سه بخش در هریک از الزامات استاندارد HSE-MS می‌باشد. کتاب شامل ترجمه استاندارد و توصیه‌های پیشنهادی مرتبط با هریک از الزامات می‌باشد. بدون شک این اثر فاقد کاستی نبوده و بدون شک بهبود آن مستلزم یاری مخاطب گرامی است و بدین منظور پذیرای نکات و پیشنهادات شما دوست عزیزم هستیم. با آرزوی کاهش حوادث و رویدادهای محیط‌زیستی و ارتقای فرهنگ تعهد به سلامتی، ایمنی و محیط‌زیست.

پژمان حق‌پناه

۱۴۰۰/۰۸/۳۰